

חלק פרק אחד עשר סנהדרין

ק"ג.

עין משפט נר מצוה

ולפירקיה (ב) דתנן ה'הלכות בכסף מעשר שנמא יפדה כ"י דאמר יקבר אי הכי מאי איריא עיר הנדחת אפילו דעלמא נמי אלא לעולם בטהור וכגון דנפול מחיצות וכדרכא (ג) דאמר רבא ב'מחיצה לאכול דאורייתא לקלוט דרבנן וכי גזור רבנן כי אתנהו למחיצה כי ליתנהו למחיצה לא: כתבי הקדש יגנו: מתניתין דלא כר"א (ד) דתניא ר"א אומר כל עיר שיש בה אפי' מוזהר אחת אינה נעשית עיר הנדחת שנא' וישראל באש את העיר ואת כל שללה כליל והיבא דאיבא מוזהר לא אפשר דכתיב ל'לא תעשון כן לה' אלהיכם: ר"ש אומר אמר הקב"ה וכו': ל'מא בר' אבין א"ר אילעא קמיפלגי (ה) דא"ר אבין א"ר אילעא כל מקום שאתה מוציא כלל בעשה ופרט בלא תעשה אין דנין אותו בכלל ופרט דמר אית ליה דרבי אבין ומר לית ליה דרבי אבין לא דכ"ע אית להו דר' אבין והכא בהא קמיפלגי מר סבר עוד לגמרי משמע ומר סבר עוד לכמה שהיתה: אינה נבנית אבל נעשית היא גנות ופרדסים: ת"ר יהיו בה אילנות תלושין אסורין מחוברין מותרין של עיר אחרת בין תלושין בין מחוברין אסור מאי עיר אחרת אמר רב חסדא יריחו דכתיב (ו) והיתה העיר חרם לה' וישבע יהושע בעת ההיא לאמר ארור האיש לפני ה' אשר יקום ובנה את העיר הזאת את יריחו בבכורו ייסדנה ובצעירו יציב דלתיה תניא (ז) לא יריחו על שם עיר אחרת ולא עיר אחרת על שם יריחו דכתיב (ח) בנה חיאל בית האלי את יריחו באבירם בכורו יסדה ובשגוב צעירו הציב דלתיה תניא (ט) באבירם בכורו רשע לא היה לו ללמוד בשגוב צעירו היה לו ללמוד אבירם ושגוב מאי עבוד (י) (מאי קאמר) ה"ק באבירם בכורו היה לו ללמוד לאותו רשע בשגוב צעירו ממשמע שנאמר באבירם בכורו איני יודע ששגוב צעירו מה ת"ל שגוב צעירו מלמד שהיה מקבר והולך מאבירם עד שגוב אחאב שושביניה הוה אתא איהו ואליהו למשאל בשלמא כי טמאי יתיב וקאמר דילמא כי מילט יהושע הכי למט לא יריחו על שם עיר אחרת ולא עיר אחרת על שם יריחו קא מקיימא דכתיב (יא) וסרתם ועבדתם וגו' וכתיב וחרה אף ה' בכם ועצר את השמים וגו' והווא גברא אוקים ליה עבודת כוכבים (יב) על כל תלם ותלם ולא שבק ליה מיטרא דמיזל מיסוד ליה לוותתא דיהושע תלמידיה מקיימא מיד (יג) ויאמר אליהו התשבי מתושבי גלעד (יד) ה' אלהי ישראל אם (טו) יהיה טל ומטר וגו' בעיר רחמי והבו ליה אקלידא דמטרא וקם ואזל (טז) ויהי דבר ה' אליו לאמר לך מזה ופנית לך קרמא ונסתרת בנחל כרית (יז) העורבים מביאים לו לחם ובשר בבקר וגו' (יח) מהיבא אמר רב יהודה אמר רב מבי טבחי דאחאב (יט) ויהי מקץ ימים וייבש הנחל כי לא היה גשם בארץ כיון דחזא דאיבא צערא בעלמא כתיב (כ) ויהי דבר ה' אליו לאמר קום לך צרפתה וכתיב (כא) ויהי אחר הדברים האלה חלה בן האשה בעלת הבית בעא רחמי למויתן ליה אקלידא דתחיית המתים אמרי ליה (כב) שלש מפתחות לא נמסרו לשליח של חיה ושל גשמים ושל תחיית המתים יאמרו שתיים ביד תלמיד ואחת ביד הרב אייתי הא ושקיל האי דכתיב (כג) לך הראה אל אחאב [ואתנה] מטר דרש ההוא גלילאה קמיה דרב חסדא משל דאליהו למה הדבר דומה לגברא דטרקיה לגליה ואבריה למפתחיה דרש ר' יוסי בצפורי אבא אליהו קפדן

הגהות מהר"ב רנשבורג

א רש"י ז"ח אכל מחיצות וכו' ולענין עיר הנדחת נמי שלא היא בשפיר. מלת בשפיר נמחק וי"ז בגמרא:

מוסף רש"י

הלכות בכסף מעשר צורשני. כדכתיב ומתה הספק ככל אשר תהיה נפשו וגו' (פסחים ד.ו). יסדה. דלעילא למתפס פדיוט (שם). יקבר. כל לקוח כסף מעשר שני שנתפס. משום דקליטת קדושתיה וליה אלים למתפס פדיוט (שם). מחיצה לאכול דאורייתא קלילות דרבנן. מחיצה שנמטה בטורה לא הוכרה אלא לחלוט בתורה. ושפתיה נמטה מחיצות קולטות אותם מלפדות עוד אם יאל, דכתיב היא (ב"ח טז) דשקלוטו מחיצות נמטה אית נפדה (פסחים ד.ז). אפילו מוזהר אחת. וכל שכן אחד מן המושקין או ספר מכל הנביאים אסורות הם כחוב שם. ולא קרינא זיה את כל שללה וסרת (יעיר נא). לא נמסרו לשליח. היט שלא נמסרו לשלח אחד בית (תשנית ב). אתא איהו ואליהו ב. שהלכו אליהו ואחאב לנחם את חזאל בחבלו. אמר אחאב לאלהי אשור שקללתה למלך ישראל וקללתה להשליח. היט שלא נמסרו שאלמר וסרתם כי והי כל ישראל עובדים ע"ז ואין גשמים נעלים. מיד ואמר אליהו כי (יח"א י.א). הדרן עלך מסכת סנהדרין

נא א מיי פ"ז מהל מעשר שני הלכה א
ס ב מיי פ"ז מהל סגמ לאון כדל
סא ג מיי סס מהל ט
סב ד מיי פ"ד מהל ע"ז הלכה יג סגמ עשין טו

תורה אור השלם

1. ואת כל שללה תקבץ אל תוך רחבה וישרפת באש את העיר ואת כל שללה כליל ליה אלקיה ויהיה תל עולם לא תבנה עוד: דברים יג יז
2. לא תעשון כן לה' אלהיכם: דברים יב ד
3. והיתה העיר חרם ויהי אשר בה כל יקר רחב הוזהר תהיה היא ויבא אשור אתה בפית בי והקבאתה את המלאכים אשר שלחנה: יהושע ו י
4. וישבע יהושע בעת ההיא לאמר ארור האיש לפני ה' אשר יקום ובנה את העיר הזאת את יריחו בבכורו ייסדנה ובצעירו יציב דלתיה: יהושע ו כו
5. בקימו בנה חיאל בית האלי את יריחה באבירם בכורו יסדה ובשגוב צעירו הציב דלתיה דבר דבר דבר בני יהושע בן נון:
6. השמורו לכם פן יפתח לבבכם ויטרום ויבדוכם אתמים ויהשתחרתם להם: דברים יא טז
7. ויאמר אליהו התשבי מתושבי גלעד אל אחאב חי יי אלהי ישראל אשר עמתי לפני אם יקחה השמים האלה טל ומטר כי אם לפני דברי: מלכים א יז א
8. לך מזה ופנית לך קרמא ונסתרת בנחל כרית אשר על פני הירדן: מלכים א יז ג
9. והעורבים מביאים לו לחם ובשר בבקר וליהם ובשר ערב ומן הנחל ישתה: מלכים א יז ו
10. ויהי מקץ ימים וייבש הנחל כי לא היה גשם בארץ: מלכים א יז ז
11. קום לך צרפתה אשר ליצידן ושבתי שם וזה צייתי שם אשה אלקמה לכלבך: מלכים א יז ט
12. ויהי אחר הדברים האלה חלה בן האשה בעלת הבית ויהי חלו חוק מאד עד אשר לא נותרה בו נשמה: מלכים א יז י
13. ויהי ימים רבים ודבר יי היה אל אליהו בשנה השלישית לאמר לך דראה אל אחאב ואתנה מטר על פני האדמה: מלכים א יח א

עשה אליהו נעל לשערי מטר ולצסוף אצד המפתח על גשמים ולא כתיב וכן מטר: אצא אליהו. כתיב וגדול: היה